

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Бердянський державний педагогічний університет
Освітня програма	37223 Соціальна робота та практична психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Бердянський державний педагогічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37223
Назва ОП	Соціальна робота та практична психологія
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кравченко Оксана Олексіївна, Щербина Сергій Степанович, Сергата Інеса Олегівна, Ташкінова Оксана Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.05.2020 р. – 27.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OP-Sotsial-na-robota-ta-praktychna-psykholohiiai.u.-231-Sotsial-na-robota.pdf
Програма візиту експертної групи	http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/Prohrama-vizytu-ekspertnoi-hrupy.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Соціальна робота та практична психологія» Бердянського державного педагогічного університету акредитується вперше. ЗВО має багаторічний досвід підготовки фахівців за спеціальністю «Соціальна педагогіка» (до 2015 року), спеціальністю «Соціальна робота» (з 2015 року). За спеціальністю «Соціальна робота» у ЗВО на першому (бакалаврському) рівні зареєстровані три ОП: 27943 Соціальна робота, 37223 Соціальна робота та практична психологія, 37224 Соціальна робота та соціальна педагогіка. Набір здобувачів здійснюється на дві останні ОП. Контингент здобувачів за ОП, що акредитується, на 1 та 2 курсах є досить низьким (2 особи – 1 курс, 5 осіб – 2 курс, 16 осіб – 3 курс, 27 осіб – 4 курс). Здобувачі, які навчаються за двома ОП, об'єднані в спільні групи і окремо вивчають блок ОК зі спеціалізації. Програма, що акредитується, за своїми цілями є актуальною для регіону, у зв'язку з тим, що забезпечує формування необхідних психологічних компетентностей у майбутніх фахівців із соціальної роботи. Викладання освітніх компонентів (ОК) забезпечується НПП із достатньою академічною та/або професійною кваліфікацією, із залученням НПП кафедри прикладної психології та логопедії, що підвищує якість формування психологічних компетентностей у фахівців із соціальної роботи. ОП «Соціальна робота та соціальна педагогіка» реалізується із урахуванням сучасних інновацій у теорії та практиці соціальної роботи. Роботодавці висловлюють своє зацікавлення у ОП, задоволені її якістю та готові працевлаштовувати випускників цієї ОП. Під час виїзду експертної групи (ЕГ) до ЗВО було перевірено та уточнено інформацію, надану у Відомостях щодо самооцінювання, проаналізовано веб-сайт ЗВО, проведено онлайн зустрічі ізстейкхолдерами та представниками адміністрації та структурних відділів, які забезпечують якість освітнього процесу за ОП, проаналізовано надані додаткові документи. Це дало можливість зробити висновок про достатню відповідність якісного рівня організації освітнього процесу у ЗВО за цією ОП, усім Критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм з незначними недоліками.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Взаємозв'язок цілей ОП місії та стратегії ЗВО. Відповідність ОП предметній області спеціальності. ОП спрямовано на формування додаткових психологічних компетентностей у фахівців із соціальної роботи. Залучення внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів під час формулювання цілей ОП, перегляду та оновлення ОП. Створення Ради роботодавців. Зацікавленість роботодавців у випускниках цієї ОП. Забезпечення процесу формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Відповідність академічної або професійної кваліфікації викладачів цілям та програмним РН. Практико-орієнтованість навчання. Оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Відповідність форм та методів навчання і викладання вимогам студенто-центрованого підходу та принципам академічної свободи. Відповідність форм та методів контролю вимогам Стандарту вищої освіти. Безпечне та доступне освітнє середовище, що сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів ОП, що акредитується. Розвинута волонтерська діяльність здобувачів та НПП. Достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В процесі акредитаційної експертизи ОП було встановлено наявність наступних слабких сторін та надано рекомендації, практична імплементація яких дозволить удосконалити якість освіти за даною ОП. Слабкими сторонами є: Низький контингент студентів. Відсутність чіткого розмежування ПРН, визначених Стандартом вищої освіти та ПРН, що характеризують унікальність цієї ОП. У ОП та навчальному плані 2019 року вибірково ОК розподіляються на дві групи: дисципліни самостійного вибору закладу освіти; дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Критерії оцінювання за ОК є загальними, не враховують специфіку і спрямованість окремих освітніх компонентів ОП. Здобувачі вищої освіти за даною ОП не беруть участь у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах. Рекомендації: Доцільно в оновленій ОП чітко розмежувати ПРН, що визначені Стандартом вищої освіти (не менше 50%), та ПРН, що характеризують унікальність даної ОП. За можливості, переглянути склад проектної групи ОП задля більш якісного відображення унікальності саме цієї ОП, на відміну від ОП «Соціальна робота та соціальна педагогіка», яка також реалізується в ЗВО. Передбачити у навчальному плані лише обов'язкові дисципліни та відповідне планування часу (навчального навантаження) для вибірових дисциплін. Варто посилити академічну мобільність здобувачів, за рахунок участі у міжнародних проектах і програмах. Продовжити формування культури академічної доброчесності у ЗВО. Розглянути можливість оприлюднення результатів громадського обговорення проекту ОП на сторінці випускової кафедри на веб-сайті ЗВО. Потребує посилення залучення роботодавців та професіоналів-практиків до проведення практичних занять безпосередньо у ЗВО. Здійснювати розробку науково-дослідних тем для участі конкурсі МОНУ щодо отримання державного фінансування.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Бердянський державний педагогічний університет (далі БДПУ) має багаторічний досвід підготовки фахівців за спеціальністю «Соціальна педагогіка», що трансформувалась у спеціальність «Соціальна робота» у 2015 році. З 2016 року впроваджено в дію ОП «Соціальна робота та соціальна педагогіка» та «Соціальна робота та практична психологія». Місія (<http://bdpu.org/publicinformation/mission-university/>) та стратегія БДПУ (<http://bdpu.org/public-information/development-strategy/>) повністю відповідають цілі ОП, що акредитується, а саме: Підготовка конкурентоздатних фахівців з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, зорієнтованих на подальшу фахову самоосвіту, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціальної сфери через створення альтернативних моделей соціально-психологічної підтримки різних соціальних груп в мінливих умовах соціальної реальності; застосовувати теорії та методи соціальної роботи і практичної психології в різних державних та спеціалізованих службах та закладах освіти. Слід відзначити, що акцентується увага на унікальності цієї ОП, яка полягає у підготовці фахівців із соціальної роботи із розширеними психологічними компетентностями. Гарант ОП «Соціальна робота та практична психологія» та завідувач випускової кафедри Петровська К. під час зустрічі пояснила, що здобувачі окрім загальної підготовки за спеціальністю Соціальна робота під час навчання оволодівають додатковими знаннями, вміннями та навичками з практичної психології. Тобто випускники не тільки зможуть надавати соціальні послуги, але й здійснювати психологічну підтримку клієнтів соціальних закладів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз документів та зустрічі із основними стейкхолдерами підтвердили, що цілі ОП та ПРН були визначені із урахуванням позицій та потреб усіх зацікавлених сторін, що підтвердили НПП, роботодавці та здобувачі. Враховуючи те, що ОП було введено в дію у 2016 році, ЕГ було проаналізовано протоколи засідань випускової кафедри. Так, у протоколі засідання кафедри №7 (від 29.01.16 р.) розглядається необхідність розробки двох нових ОП «СР та соціальна педагогіка» та «СР та практична психологія», що обумовлено запитом з боку роботодавців та рекомендаціями випускників спеціальності «Соціальна педагогіка». Зі слів Гуренко О.І., яка у 2016 році була завідувачкою випускової кафедри, цілі та ПРН ОП у 2016 році сформулювалися із залученням внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Під час проведених зустрічей ЕГ із здобувачами вищої освіти, представниками роботодавців, науково-педагогічними працівниками, встановлено, що у ході формулювання цілей та ПРН було враховано інтереси та пропозиції усіх стейкхолдерів. Було встановлено, що ЗВО активно залучає роботодавців до оновлення ОП. Зокрема, у 2020 році було створено Раду роботодавців. Члени ЕГ ознайомилися з протоколами засідань Ради роботодавців. Стейкхолдери підтвердили той факт, що вони постійно залучені до проектування та оновлення ПРН ОП. Зараз на сайті ЗВО розміщено проект ОП 2020 ("Соціальна робота та практична психологія": http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/231_SR_Pract_psigolog_zi-zminamy.pdf), стейкхолдери ознайомлені з цим та вносять пропозиції щодо її покращення.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз документів та результати фокус-груп свідчать про те, що при проектуванні ОП, формулюванні цілей та ПРН було враховано тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст, тенденції розвитку ринку праці та регіональний контекст. Зі слів роботодавців, вони задоволені рівнем підготовки здобувачів, деякі з них вже працевлаштовані за фахом. Роботодавці відзначили, що у регіоні є потреба у фахівцях із соціальної роботи із розширеними психологічними компетентностями. Слід також відзначити, що здобувачі ОП є активними учасниками різних соціальних програм та проектів, а також волонтерського руху не тільки у місті, але й на обласному рівні. Важливо, що керівництво ЗВО та гарант програми розуміють важливість постійного оновлення ОП з метою забезпечення актуальних компетентностей для випускників. Для урахування актуальних тенденцій розвитку спеціальності та ОП, НПП випускової кафедри проводяться дослідження з цієї тематики, що відображено у публікаціях та виступах на наукових конференціях. Ці результати враховуються під час перегляду ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота затверджено Міністерством освіти і науки України (24.04.2019 р) та введений у дію у 2019-20 н.р. У ході порівняльного аналізу ОП 2016 року та ОП 2019 року, було встановлено, що ЗВО оновили ОП у 2019 році у відповідності до стандарту та набір здобувачів у 2019-20 навчальному році відбувся на оновлену ОП. Мета ОП та інтегральна компетентність відповідає стандарту та формується за спеціальністю. В цілому ОП дозволяє досягти ПРН, визначених стандартом вищої освіти. У той же час, членами ЕГ було рекомендовано ЗВО переглянути формулювання ПРН у проекті ОП 2020 року з метою посилення унікальності ОП «Соціальна робота та практична психологія». Керівництво ЗВО та гарант ОП погодилися із рекомендаціями та підтвердили зацікавленість у постійному підвищенні якості ОП. На сайті ЗВО розміщено оновлений проект ОП 2020 ("Соціальна робота та практична психологія": http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/231_SR_Pract_psigolog_zi-zminamy.pdf)

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Налагоджена співпраця із роботодавцями щодо проектування та оновлення цілей та ПРН ; узгодженість ОП зі Стратегією та місією ЗВО; анкетування зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів щодо ОП; зацікавленість роботодавців у випускниках цієї ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не повна відповідність ФК та ПРН за даною ОП вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю «Соціальна робота», першого (бакалаврського) рівня освіти. Рекомендовано у проекті ОП 2020 року переглянути формулювання ПРН з метою чіткого розмежування ПРН, визначених Стандартом за спеціальністю Соціальна робота, та ПРН, що характеризують унікальності ОП «Соціальна робота та практична психологія». Рекомендовано переглянути склад проектної групи ОП задля більш якісного відображення унікальності саме цієї ОП, на відміну від ОП «Соціальна робота та соціальна педагогіка», яка також реалізується в ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, та орієнтованості гаранта програми та керівництва ЗВО на удосконалення ОП , можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 1

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП - 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам щодо обсягу програми, які визначені статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» та стандартом за спеціальністю Соціальна робота. З них 180 кредитів відводиться на обов'язкові ОК, 60 кредитів – на вибіркові ОК (ОП 2019 року). Слід відзначити, що у ОП 2019 року вибіркові ОК розподіляються на дві групи: дисципліни самостійного вибору закладу освіти (24 кредити) та дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти (36 кредитів). А отже, дисципліни за вибором здобувачів складають лише 15% ЄКТС від загального обсягу ОП. Зі слів Гуренко О.І., першого проректора ЗВО та члена проектної групи ОП, структура ОП та навчального плану 2016 року була розроблена з урахуванням рекомендацій від Міністерства освіти

та науки України та затверджена в ЗВО. На той час до вибіркового блоку входили дисципліни за вибором ЗВО, блок дисциплін за спеціалізацією (відповідно до внутрішніх документів ЗВО) та блок дисциплін вільного вибору здобувачів. Зі слів Гуренко О.І., першого проректора, блок дисциплін за вибором ЗВО також формувався за участі здобувачів, представників студентського самоврядування. Аналіз навчального плану 2019 року показує можливість вибору дисциплін здобувачами і у цьому блоці. У ОП 2019 року було внесені зміни - дисципліни за спеціалізацією були включені до блоку обов'язкових освітніх компонентів. У грудні 2019 року на засіданні методичної ради, а потім на засіданні вченої ради ЗВО була прийнята нова форма навчального плану, яка буде запроваджена з вересня 2020 року. Слід відзначити, що у проєкті ОП 2020 року вже відсутній блок дисциплін самосійного вибору закладу вищої освіти, і вибіркові ОК складають 60 кредитів, або 25% від обсягу ОП, що відповідає вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП 2019 показав, що зміст ОП має чітку структуру у контексті загального часу навчання (за семестрами/роками навчання), а також змістовно. Зміст ОП загалом відповідає предметній області спеціальності Соціальна робота. Визначено фокус ОП - загальна освіта у галузі соціальної роботи з акцентом на знання, уміння та практичні навички у сфері професійної діяльності практичного психолога, впровадження інноваційних соціально-психологічних технологій. Структура ОП відповідає чинним нормативним документам у сфері вищої освіти. Є зауваження до формулювання ФК та ПРН. Аналіз структурно-логічної схеми ОП показав, що ОК, включені до ОП, складають логічну та взаємопов'язану систему. Загалом ОК дозволяють досягти цілей ОП, сформувати інтегральну компетентність та сформувати додаткові соціально-психологічні компетентності у випускників. У ОП в наявності ОК з гуманітарного циклу, які забезпечують формування ЗК у випускників, а саме: Історія України, Філософія, Українська мова та інші. Загалом, слід констатувати, що ПРН (визначені у Стандарті) досягаються за допомогою ОП. У той же час, формулювання ПРН у ОП 2019 потребує доопрацювання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП та зустрічі із гарантом ОП та членами проєктної групи дозволяє зробити висновок щодо достатньої відповідності змісту ОП визначеній для неї предметній сфері. У ОП є ОК, які формують ФК за спеціальністю, а також ОК, які формують ФК за визначеним фокусом програми, а саме додаткові соціально-психологічні компетентності. Досягнення визначених ФК відбувається за допомогою ОК, які є обов'язковими та включені до нормативної складової ОП. ОК, які включені до вибіркового блоку, формують ЗК або підсилюють формування окремих ФК за спеціальністю.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО визначено процедуру забезпечення вибору здобувачами навчальних дисциплін, про що свідчать документи на офіційному сайті ЗВО (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf), протоколи засідань випускової кафедри (з 2015 року фіксується механізм вибору здобувачами певних ОК), наявність на сайті ЗВО Переліку дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти на 2020-2021 навчальний рік (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Zahal-nyy-spysoy-pereliku-dystsyplin-vil-noho-vyboru-studentiv-bakalavr-2.pdf>), анотацій дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/ANOTATSIYI-DYSTSYPLIN-VIL-NOHO-VYBORU-bakalavr-2.pdf>). Усього 390 дисциплін. Зі слів представників студентського самоврядування, які підтвердив гарант ОП, представник навчального відділу та перший проректор ЗВО, здобувачі, у ЗВО діє процедура вибору здобувачами ОК. Під час зустрічі із здобувачами було підтверджено факт вибору навчальних дисциплін здобувачами усіх курсів, у тому числі і тих, які вступили до ЗВО у 2016 році. Було встановлено, що здобувачі обізнані з процедурою вибору дисциплін, вона є зрозумілою та зручною для них. Є можливість вибору ОК з інших ОП. Індивідуальні навчальні плани видаються студентам у вересні (що підтвердили під час зустрічі здобувачі). У деканаті зберігаються особові картки здобувачів. Під час зустрічі із адміністрацією деканату, члени ЕГ мали змогу ознайомитися з цим документом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП, що акредитується, передбачає практичну підготовку здобувачів. Зокрема, ОП 2019 року передбачає чотири практики: професійно-орієнтовану (навчальну), практику в соціальних службах, практику в територіальних центрах соціального обслуговування та психологічну практику. Під час зустрічі з роботодавцями було встановлено, що

визначення змісту практичної підготовки відбувається з урахуванням рекомендацій та зауважень представників баз практики. Крім того, під час зустрічі із здобувачами, було підтверджено факт їхньої задоволеності проходженням практики у соціальних службах міста та компетентностями, здобутими під час проходження практики. Здобувачі зазначили, що також мають змогу обирати конкретну базу практики відповідно до цілей та завдань ОП. Під час зустрічей із роботодавцями та здобувачами, а також аналіз програм практик дозволяє зробити висновок про те, що отримані здобувачами під час практик компетентності будуть корисними в їхній подальшій професійній діяльності. Члени ЕГ ознайомилися з переліком баз практики та наявними договорами з базами практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Під час зустрічей із здобувачами, аналізу робочих навчальних програм за ОК, а також інших документів, представлених ЗВО, було встановлено те, що ОП дозволяє здобувачеві набути soft skills, зумовлені цілями ОП. Також, здобувачі підтвердили, що приймають участь у різноманітних тренінгах, семінарах, заходах соціальної спрямованості поза навчальним планом. Також, формуванню соціальних навичок сприяє участь у волонтерському заході кафедри «Палітра добра» та Школі соціального лідерства. В результаті цього здобувачі набувають наступних соціальних навичок: ораторські та комунікативні здібності, проведення презентацій та публічний виступ, критичне мислення, креативність, вміння проводити переговори, уміння формувати власну думку та приймати рішення; здатність адаптуватись до змін зовнішнього середовища, вміння працювати в команді, управління інформації, навички міжособистісних відносин тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз локальних документів ЗВО, зокрема, Положення про організацію освітнього процесу у БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OOP_BSPU_2020.pdf), показав, що обсяг ОП відповідає законодавчим нормам та становить 240 кредитів. Обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студента денної форми навчання, складає від 50 до 67% від загального обсягу навчального часу дисципліни. Максимальне аудиторне тижневе навантаження заочною (денною) формою навчання не перевищує 30 год. За результатами зустрічі із здобувачами, було отримано інформацію про те, що обсяг аудиторної та самостійної роботи є достатнім, дозволяє належно опанувати дисципліну. Здобувачі не підтвердили наявності надмірного навантаження під час вивчення окремих ОК.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Процедура вибору здобувачами дисциплін вибіркового блоку (каталог включає 390 дисциплін). Додаткові семінари, тренінги, заходи для формування соціальних навичок та додаткових професійних компетентностей у здобувачів. Достатня кількість баз практики для здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Наявність у ОП 2019 року блоку дисциплін самостійного вибору закладу освіти (24 кредити) та дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти (36 кредитів), що не в повній мірі забезпечує можливості здобувачів обирати

дисципліни у обсязі не менше ніж 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу. Рекомендація щодо вдосконалення ОП: передбачити у навчальному плані лише обов'язкові дисципліни та відповідне планування часу (навчального навантаження) для вибірових дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.2, 2.3., 2.5., 2.6., 2.7, 2.8., 2.9. та зауваження за підкритеріями 2.1., 2.4. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, та орієнтованості гаранта програми та ЗВО на удосконалення ОП, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 2 з недоліками, що є не суттєвими, які у значній мірі вже виправлені, оскільки протягом 2019/2020 навчального року БДПУ проводить активну роботу з оновлення даної ОП і приведення її у відповідність до існуючих нормативних вимог

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на освітню програму є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, висвітлені на офіційному сайті ЗВО (<http://bdpu.org/entry-rules/>). Відсутні обмеження для вступу на навчання за ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У додатку 4 (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/Dodatok-4_-2.pdf) розділу «Правила прийому на навчання до Бердянського державного педагогічного університету в 2020 році», для вступників на бюджетну та контрактну форму навчання визначені однакові коефіцієнти для вступних іспитів, а саме (0,3), що вимагає від вступників достатньо високого рівня знань із зазначених предметів. Також є можливість вступу за ОП осіб, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, для здобуття освітнього ступеня бакалавра. Перелік вступних випробувань для прийому на навчання розміщені у додатку 2 до Правил прийому на навчання до БДПУ в 2020 році (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/Dodatok-2-1-1.pdf>). Програми вступних випробувань, оприлюднені на сайті університету у розділі «Вступнику». Програма вступного фахового випробування максимально враховує особливості ОП та орієнтована на вступників, які мають ґрунтовні базові знання.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що регулюється: Правилами прийому на навчання до БДПУ в 2020 році; Положеннями «Про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті»; «Про порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/pro-poriadok-ponovlenniaBDPU_2019_sayt.pdf); «Про академічну мобільність студентів БДПУ»; Доступ до зазначених документів є у всіх учасників освітнього процесу (сайт університету). Прикладом визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на цій ОП «Соціальна робота та практична психологія» є поновлення здобувача вищої освіти Гнилицького Сергія. на другий курс, який закінчив у 2009 р. II семестри Національного юридичного університету ім. Я. Мудрого за спеціальністю «Правознавство». Йому було перезараховано наступні дисципліни: історія України, іноземна мова

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положеннями: «Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ»; «Про організацію освітнього процесу в БДПУ» (зокрема п. 8 Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті). Документи розміщено на офіційному сайті. Процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті забезпечує ідентифікацію результатів навчання для формального визнання, що зумовлює їх підтвердження для врахування оцінки визнання аналогічних результатів навчання у системі оцінювання освітньої компоненти (або її елементів) ОП. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що студенти знають про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Також під час зустрічей стало відомо, що в поточному році викладачі впровадили практику перезарахування окремих тем освітніх компонентів за результатами проходження здобувачами онлайн-курсів при обов'язковій наявності відповідного підтверджуючого документа (сертифіката, свідоцтва та ін.)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, висвітлені на офіційному сайті ЗВО. Відсутні обмеження для вступу на навчання за ОП. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Наявна низка оприлюднених положень, що визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Наявний Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті (див п.8 Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ). Здобувачі, які навчаються на ОП розвивають свої фахові компетентності у неформальній освіті шляхом проходження онлайн-курсів, участі у тренінгах, Всеукраїнських акціях, форумах, конференціях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Виходячи із аналізу документів, зустрічей ізстейхолдерами, можна зробити висновок щодо відповідності ОП Критерію 3

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання сприяють досягненню поставлених освітніх цілей з кожної дисципліни, їхній опис наявний у змісті робочих програм, зі змістом яких можуть ознайомитися здобувачі вищої освіти за посиланням: <http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/elearning-kaf-social-pedagogy/robochi-prohramy-ta-sylabusy/robochi-prohramy-ta-sylabusy-pershoho-bakalavrs-koho-rivnia-vo/>. В університеті функціонує електронна навчальна платформа Moodle (<http://edu.bdpu.org/course/index.php?categoryid=14>). Аналіз звітних матеріалів за ОПП дав змогу встановити, що в більшій мірі науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес (навчальні дисципліни: Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи, Гендерні аспекти соціальної роботи, Технології соціальної роботи, Фандрайзинг у соціальній роботі, Право соціального забезпечення, Соціальна психологія, Психологічна служба, Психодіагностика, Основи психологічного консультування, Основи психокорекції з практикумом), застосовують як традиційні, так і інноваційні методи навчання: метод створення ситуації новизни

навчального матеріалу, метод опори на життєвий досвід здобувачів; методи контролю і самоконтролю у навчанні: метод усного контролю (основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване), метод письмового контролю, метод тестового контролю; бінарні методи: методи викладання (інформаційно-повідомляючий, пояснювальний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукаючий, пояснювальний); методи навчання (виконавчий; репродуктивний (відтворюючий); продуктивно-практичний; частково-пошуковий; пошуковий; сторітеллінг; гейміфікація; дебрифінг; фактчекінг; словесні (пояснення, розповідь, лекція, вступна бесіда, сторітейлінг, навчальна дискусія, мозковий штурм); наочні (ілюстрування, опорний мультимедіа-конспект, скрайбінг); практичні (вправи, гейміфікація, дослідження, проектування). Зі слів декана Л.І. Казанцевої поряд з традиційними формами навчання викладачі застосовують тренінги, коуч технології, ігри та інші інноваційні форми, але в умовах карантинних заходів складно їх застосовувати. Тому викладачі в такій ситуації схиляються до лекцій та семінарських занять. Разом з тим, заступник декана О. Тельгарова зазначила, що не всі студенти мають можливість доступу до мережі інтернет, тому застосовуються різні месенджери для виконання вимог робочих програм. Голова студентської ради висловив думку, що в університеті дотримується принцип студентоцентрованого навчання. До того ж студрада здійснює вивчення думки здобувачів освіти щодо ефективності форм та методів навчання, в тому числі й дистанційного навчання, а також систематично проводиться анкетування «Викладач очима студентів». На думку студентства дистанційна форма є кращою для студентів, але водночас для них є важливим аудиторне спілкування з викладачами та ровесниками в реальному часі, є проблеми зі студентами із сільської місцевості.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст та ПРН, порядок та критерії оцінювання міститься у робочих програмах дисциплін (<http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/elearning-kaf-social-pedagogy/robochi-prohramy-ta-sylabusy/robochi-prohramy-ta-sylabusy-pershoho-bakalavrs-koho-rivnia-vo/>). Відповідно до проекту ухвали засідання методичної ради БДПУ (протокол №6 від 26.02.2020р.) затверджено форму силабуса та рекомендовано впровадити в освітній процес з II семестру 2019-2020н.р. Також на сайті ЗВО є силабуси з деяких дисциплін: <http://bdpu.org/robochi-prohramy-ta-sylabusy-osvitnikh-komponent-zakriplenykh-za-kafedroiu-sotsial-noi-roboty-ta-inkliuzyvnoi-osvity-za-op-pershoho-bakalavrs-koho-rivnia-vo-sotsial-na-robota-ta-praktychna-psykholohii/>. Студенти під час фокус-групи повідомили, що викладачі надають роз'яснення під час перших занять як щодо змісту і спрямованості навчальної діяльності з конкретної дисципліни, так і щодо критеріїв оцінювання та форм контролю. Аналіз таблиці з дав змогу встановити, що за ОП викладачів використовують наступні методи контролю і самоконтролю у навчанні: метод усного контролю (індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування; додаткові та допоміжні запитання), метод письмового контролю; метод тестового контролю. Адміністрація університету (О.І. Гуренко) та факультету (Л.І. Казанцева) у своїх відповідях акцентували увагу, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів наявна у вільному доступі і розміщена на сайті університету (<http://bdpu.org/position-of-educationa/organization-of-educational-activities/>). Студенти підтвердили, що отримують інформацію щодо організації освітнього процесу як під час настановних занять, так із сайту ЗВО. Під час фокус групи отримали змістовні роз'яснення як адміністрації, так і здобувачів вищої освіти про наявність індивідуального навчального плану у студентів, в якому позначено загальну інформацію з усіх освітніх компонентів за ОПП. Студенти засвідчили, що індивідуальний навчальний план сприяє їхній кращій поінформованості щодо форм контролю, методів навчання, критеріїв оцінювання та підсумкової атестації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В умовах сьогодення ЗВО поряд з освітньою діяльністю забезпечує здійснення науково-дослідної роботи як викладачів, так і студентів. Гарант ОП надав звіт про наукову роботу кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти. Також відбулася зустріч з науково-педагогічними працівниками, під час якої обговорювалося питання поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. Зокрема, у формі соціальних мікропроектів під час вивчення ОК (фандрайзинг у соціальній роботі, технології соціальної роботи, громадські об'єднання та рухи тощо), заснованих на методах проектування та моделювання, а також під час вивчення ОК «Основи наукових досліджень», яка спрямована на формування методологічної культури мислення соціальних працівників на принципах академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти ОПП залучені до реалізації комплексної теми кафедри «Професійна підготовка фахівців соціальної сфери в контексті засад компетентнісно-зорієнтованої парадигми» та індивідуальних тем досліджень викладачів (індивідуальні звіти з наукової роботи викладачів були надані гарантом ОП). На достатньому рівні здійснюється студентська наукова робота. Функціонує студентський науковий гурток «Соціалізація дітей та молоді в умовах сучасного соціокультурного простору». Напрямок діяльності – вивчення особливостей впливу соціального середовища на соціалізацію та самовизначення дітей та молоді в сучасних умовах; особливості соціальної роботи в сільській територіальній громаді – керівник к. пед. н., доц. Н. Захарова. Варто відзначити, що студент Євгеній ШАЛУПНЯ здобув I місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Соціальна педагогіка» (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 25-26 квітня 2019 р.). У звіті самоаналізу було зазначено, що наукові проекти здобувачів та науково-педагогічних працівників отримують підтримку стейкхолдерів. Хоча під час фокус-групи роботодавців вказали, що студенти виконують лише завдання практики (Пейчев Дмитро Дмитрович – директор комунальної установи

«Обласний центр комплексної реабілітації осіб з інвалідністю» Запорізької обласної ради), а О. Шостак (заступник директора з виховної роботи Бердянської загальноосвітньої школи I-III ст. № 11 Бердянської міської ради Запорізької області) повідомила, що на базі закладів освіти здобувачі проводять дослідження серед учнівської молоді.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз індивідуальних звітів НПП дає підстави зробити висновки, що зміст освіти оновлюється на основі наукових досягнень у відповідній галузі. Про це можна зробити висновок на основі аналізу робочих програм навчальних дисциплін. На цьому викладачі також наголошували під час зустрічі. Перегляд змісту ОК відбувається кожного навчального року. До цього процесу залучаються і студенти, і роботодавці (про що підтвердити під час фокус-груп). Відповідно до реалізації державної політики щодо впровадження інклюзії в освітній простір, видання навчального посібника «Соціально-педагогічна робота в закладі дошкільної освіти: інклюзивний аспект» обумовило потребу введення теми «Організація психологічного супроводу обдарованих дітей та дітей з порушеннями інтелектуального, фізичного, психічного та сенсорного розвитку» в ОК «Психологічна служба». У розробці і впровадженні навчальних курсів викладачі використовують також результати власних наукових досліджень. Аналіз списків рекомендованих інформаційних джерел у робочих програмах викладачів (<http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/elearning-kaf-social-pedagogy/robochi-prohramy-ta-sylabusy/robochi-prohramy-ta-sylabusy-pershoho-bakalavrs-koho-rivnia-vo/>) за даною освітньою програмою дозволив підтвердити їхню сучасність і актуальність. Кафедра є базою з проведення Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Соціально-освітні доміанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти» у співпраці з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України. Мета конференції – на основі сучасних світоглядних парадигм виявити та обґрунтувати тенденції підвищення ефективності підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти. Зі слів ректора – Богданова Ігора Тимофійовича, в університеті існує система стимулювання викладачів щодо здійснення наукової діяльності та викладацької майстерності, яка передбачає матеріальне винагородження та моральні заохочення. Відзнаки ранжуються від подяк ректора і до державних нагород. Матеріальна підтримка здійснюється щоквартально на основі результатів рейтингу, думки студентів та подання з підрозділів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В університеті функціонує відділ міжнародних зв'язків (<http://bdpu.org/international-relations/>). Так, відповідно до положень «Про академічну мобільність студентів БДПУ», «Про конкурсний відбір за проектами академічної мобільності в рамках програми ЕРАЗМУС+ (КА107)» (<http://bdpu.org/position-of-education/academicmobility/>) відбувається конкурсний відбір в рамках реалізації проекту двосторонньої академічної мобільності між БДПУ та Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach (Польща) за програмою Еразмус+ (КА107). Однак практики участі здобувачів за зазначеною програмою за час реалізації ОПП не було. Викладачі, що працюють зі здобувачами на ОПП, мають практику участі у міжнародних проектах (закордонні стажування, конференції, конгреси, спільні наукові дослідження тощо). Так, наприклад проф. О. Гуренко була координатором спільного європейського проекту TEMPUS-IV «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами й організаціями». За результатами якого було розроблено навчальні модулі ОС бакалавр, тематичні кластери яких включено до ОК ОПП «Інклюзивна освіта», «Соціальна робота в полікультурній громаді» та ін. Ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками у галузі соціальної роботи відбувається під час викладання ОК «Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи». Під час ознайомлення із матеріальною базою встановлено, що за результатами реалізації цих міжнародних проектів на факультеті обладнано сучасні спеціалізовані аудиторії, в яких проводяться заняття і для студентів за відповідною ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання. Здобувачі освіти задоволені методами навчання і викладання відповідно до результатів опитування. Ці методи відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Студенти мають доступ до інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. На належному рівні організована робота деканату щодо впровадження індивідуального навчального плану студента. На достатньому рівні відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Доцільно відзначити студентську наукову роботу. Зміст ОК оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Заслугує на схвалення міжнародна діяльність щодо реалізації міжнародних проектів та грантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендації: долучати студентську раду до участі у проведенні контрольних заходів: від семестрових заліків та екзаменів – до підсумкової атестації; й надалі розширювати співпрацю з міжнародними партнерами на даній освітній програмі; активізувати роботу щодо покращення наукометричних показників НПП; розширити тематику науково-дослідної роботи кафедри з психології; здійснювати розробку науково-дослідних тем для участі конкурсі МОНУ щодо отримання державного фінансування

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 4. Впровадження форм і методів навчання забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи: регулярно проводиться опитування здобувачів вищої освіти, результати опитування враховують задля удосконалення освітнього процесу тощо. Під час реалізації ОП відбувається поєднання навчання і досліджень у галузі соціальної роботи, на основі яких оновлюється зміст освітніх компонентів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для кожного окремого освітнього компоненту. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf) контрольні заходи включають діагностичний, поточний і підсумковий контроль. Діагностичний контроль проводиться у формі вхідного контролю із дисципліни, ректорських контрольних робіт тощо. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою відповідної навчальної дисципліни. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти. Згідно до Положення Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті Вченою радою 25.06.2019 (протокол № 11) наказ №56 від 01.07.2019 (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/KOND_BSPU_2019-1.pdf) для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти впродовж семестру застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни в цілому, захисту курсової роботи (найчастіше – після закінчення семестру), звіту з практик, захисту випускної кваліфікаційної роботи їх результати переводяться у національну 4- бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень. Аналіз робочих програм (<http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/elearning-kaf-social-pedagogy/robochi-prohramy-ta-sylabusy/robochi-prohramy-ta-sylabusy-pershoho-bakalavrs-koho-rivnia-vo/>) та звіту самоаналізу дав змогу встановити, що у межах кожної навчальної дисципліни форми контрольних заходів сприяють перевірці досягнення ПРН. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти під час аудиторних занять. Водночас, у Положенні заявлений вхідний контроль з кожної дисципліни. Під час зустрічі декан факультету Л.І. Казанцева поінформувала, що вхідний контроль здійснюється у формі тестування, співбесіди, дискусій, але у робочих програмах це не відображено.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за ОПП «Соціальна робота та практична психологія» відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (24.04.2019р) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-sotsialna-robota-bakalavr.pdf>). Стандартом передбачені такі форми атестації здобувачів: захист кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Під час розробки освітньої програми

робочою групою було додано таку форму атестації, як комплексний кваліфікаційний екзаме́н з практичної психології, ураховуючи основний фокус освітньої програми (практична психологія). Це сприяє перевірці досягнення результатів навчання за цим фокусом.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті розміщене на сайті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/KOND_BSPU_2019-1.pdf) регламентує проведення поточного та підсумкового контролю (семестровий контроль та підсумкова атестація). Форма і терміни семестрового контролю визначаються робочим навчальним планом спеціальності і включають семестровий екзаме́н, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого її робочою програмою. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти проводиться екзаменаційною комісією після закінчення навчання за певним рівнем вищої освіти. Положення регулює процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання. Внаслідок спілкування зі здобувачами освіти за цією ОПП таких випадків не було. Водночас питання об'єктивності оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти обумовлюється положеннями «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у БДПУ» (<http://bdpu.org/position-of-educationa/organization-of-educationalactivities/>), «Про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією у Бердянському державному педагогічному університеті» (<http://bdpu.org/position-of-educationa/terms/>), антикорупційною програмою БДПУ (<http://bdpu.org/combating-corruption>). По завершенню заліково-екзаменаційної сесії здійснюється рейтингування навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/KOND_BSPU_2019-1.pdf) за кожною спеціальністю, мета якого – підвищення їхньої мотивації до опанування навчального матеріалу ОПП шляхом більш високої диференціації оцінки їх навчальної роботи. Академічний рейтинг здобувача освіти – це його порядкова позиція серед здобувачів освіти певного курсу, яка визначається рівнем результатів прямих вимірів навчальних досягнень здобувачів освіти з кожної освітньої компоненти (дисципліни, практики, курсової роботи) під час підсумкового контролю. Про такий вид діяльності підтвердили студенти під час фокус-групи.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В університеті розроблене та затверджене Положення про академічну доброчесність у БДПУ (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2019/11/.pdf>). Разом з тим студенти більш детально знайомляться з цим феноменом у межах вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень», яка спрямована на вивчення основних понять, правил дотримання академічної доброчесності та мір відповідальності за її ігнорування на основі ЗУ «Про освіту» та внутрішніх нормативних документів ЗВО. Для студентів проводяться тренінги на різну тематику, пов'язану із академічною доброчесністю для здобувачів з 1 по 4-й курси. ЗВО заключено договір із Товариством з обмеженою відповідальністю «Антиплагіат» на основі підписаного меморандуму про співробітництво між МОН та компанією Plagiat.pl та використовується професійна програма перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат «StrikePlagiarism.com». Відбувається формування репозитарію кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (наразі вміщує лише кваліфікаційні роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/402>). Адже на ОПП, що акредитується, обов'язкове написання випускової кваліфікаційної роботи запроваджено у відповідності зі стандартом лише з 2019р.). Зі слів студентів систематично проводяться тренінги та виховні заходи на тему «Академічна доброчесність» (<http://us.bdpu.org/akademichno-dobrochesni-sotsial-ni-pratsivnyky.html>). У БДПУ в кожному корпусі на дошках об'яв, на офіційному сайті <http://bdpu.org/> розміщені листівки та пости щодо принципів академічної доброчесності. Разом з тим, стало незрозумілим той факт, що студенти за наявності програми перевірки на плагіат в університеті, здійснюють таку перевірку курсових робіт самостійно в інших організаціях. Співробітник бібліотеки Потапенко Галина повідомила, що студенти не зверталися щодо потреби перевірки курсових робіт. Захист кваліфікаційних робіт здобувачів ВО ОП вперше відбудеться у 2023 році.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В БДПУ наявна чітка процедура проведення контрольних заходів, яка доступна для усіх учасників освітнього процесу. Заслугує на увагу здійснення за результатами заліково-екзаменаційної сесії рейтингування здобувачів

вищої освіти, що виступає для них мотивацією у навчальній діяльності та сприяє прозорості її результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Методи контролю за кожним освітнім компонентом ОП, які заявлені в робочих програмах, не відповідають Таблиці 3 Відомості про самооцінювання освітньої програми. У більшості переважають традиційні форми контролю навчальних досягнень студентів, фактично відсутні інноваційні практики контрольних заходів. Критерії оцінювання є загальними, не враховують специфіку і спрямованість окремих освітніх компонентів ОП. Рекомендовано вдосконалити систему щодо перевірки курсових та випускних кваліфікаційних робіт на плагіат. Розглянути можливість запровадження дієвих технологічних рішень з метою дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1., 5.2., 5.3. та зауваження за підкритеріями 5.4. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 5 з недоліками, що є не суттєвими. За цим критерієм у вільному доступі наявні внутрішні документи, які визначають критерії оцінювання видів навчальних занять, практичної підготовки, захисту випускних кваліфікаційних робіт тощо. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти з спеціальності 231 Соціальна робота за ОС «бакалавр». Водночас, доцільно впроваджувати інноваційні форми контролю навчальних досягнень студентів, а також удосконалити механізми реалізації програми протидії проявам академічної недоброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за цією ОП здійснюють викладачі, академічна та професійна кваліфікація яких загалом відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та вимог і рекомендаціям Національного агентства з питань якості вищої освіти. Аналіз Таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» самоаналізу (див. <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OP-Sotsial-na-robota-ta-praktychna-psykholohiiu.-231-Sotsial-na-robota.pdf>) дав змогу встановити, що кваліфікація викладачів відповідно до спеціальності підтверджена документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності та підтверджена науково-педагогічною діяльністю за відповідною спеціальністю, але потрібно врахувати той факт, що психологічна складова ОП надається повністю штатними сумісниками (кафедра прикладної психології та логопедії).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

БДПУ розроблено Положення «Про заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Бердянського державного педагогічного університету» (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennia-pro-zamishchennia-vakantnykh-posad-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv.pdf>). До участі в конкурсі допускаються особи, які за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, що висуваються до науково-педагогічних працівників ЗУ «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», умовам конкурсу. Попереднє обговорення кандидатур відбувається на кафедрі в їх присутності. Висновки кафедри про професійні та особистісні якості претендентів затверджуються голосуванням та передаються на розгляд вченої ради. Обов'язковою умовою проведення конкурсного відбору викладачів є оголошення в ЗМІ і на сайті ЗВО.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

БДПУ укладено угоди про співпрацю з з Бердянським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, соціальним центром «Caritas-Spes-Berdyansk», КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» БМР, КУ «Обласний центр комплексної реабілітації осіб з інвалідністю» ЗОР, КУ «Обласний соціальний центр матері та дитини» ЗОР, Бердянським Товариством Червоного Хреста України, ГО «Жінка майбутнього», БО «100% життя. Запоріжжя». З часу впровадження ОП роботодавці активно залучаються до проведення практик здобувачів освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На постійній основі професіонали-практики, представники роботодавців залучаються при проведенні практик здобувачів. Аудиторні зустрічі є винятком.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Положення «Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників БДПУ» (<http://bdpu.org/position-of-educationa/teaching-staff/>) є внутрішнім документом ЗВО, який сприяє професійному зростанню викладачів ОП. Зустрічі з викладачами засвідчили, що моніторинг рівня професіоналізму викладачів проводиться через запроваджену в університеті рейтингову систему. Викладачі заохочуються моральними стимулами (грамотами, дошка пошани) та матеріальними (преміювання). Варто звернути увагу на академічну мобільність викладачів у рамках Еразмус +.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Зустрічі з фокус-групою викладачів та аналіз підтверджуючих документів доданих кафедрою засвідчили дієвість системи стимулювання професійного розвитку та підвищення фаховості викладачів. У ЗВО з метою стимулювання підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників розроблено Положення про атестацію педагогічних працівників БДПУ (див. http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Polozh_atest_PP_BDPU_sayt.pdf). Зі слів першого проректора Ольги Гуренко, питанню професійного зростання викладачів в університеті приділяється велика увага. Поряд із традиційними формами стажування і підвищення кваліфікації викладачів, розроблено новий проект Положення. Цей проект передбачає три складові: 1) класичне підвищення кваліфікації на базі іншого ЗВО при суміжних кафедрах; 2) стажування на базі установ роботодавців задля удосконалення практичних навичок за спеціальністю; 3) на базі Бердянського педагогічного університету, де розробляються внутрішні тренінгові програми за участі викладачів, університету, експертів, тренерів, громадських організацій. Зі слів керівника в університеті існує програма зростання викладача, але поспілкувавшись з НПП з'ясовано, що програма не має системного характеру, а базується на власній ініціативі колег. Зокрема, Гуренко О. навела приклад, що самостійно віднаходить програми стажування і подає заявку.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кваліфікація викладачів визначається їх відповідністю ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. У процесі конкурсного добору викладачів враховуються їхні результати наукових досліджень, їхній рейтинг, участь у науково-практичних семінарах, тренінгах, підвищення їхньої кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Потребує посилення залучення роботодавців та професіоналів-практиків до проведення практичних занять безпосередньо в університеті на рівні підготовки фахівців із соціальної сфери. Посилити академічну мобільність викладачів у рамках Еразмус +. Посилити відповідність викладацьких публікацій компонентам ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 6В цілому професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію ОП, сприяє досягненню визначених ОП цілей та ПРН. Процедура конкурсного добору є прозорою. БДПУ залучає роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації ОП під час проходження студентами практики. Психологічна складова унікальності ОП надається штатними сумісниками ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та науково-методичне забезпечення за своєю кількістю та якістю є достатнім для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Навчальні аудиторії, які використовуються для здобувачів освіти за даною ОПП, обладнано мультимедійними засобами, інтерактивними дошками та сучасними комп'ютерами. В університеті наявні також великі лекційні аудиторії, обладнані стаціонарними мультимедійними проекторами. Кабінет інноваційних інформаційно-комп'ютерних технологій обладнаний сучасними комп'ютерами. Університетська бібліотека має достатній рівень наповненості бібліотечного фонду (<https://library.bdpu.org/>). При бібліотеці функціонує Фонд рідкісної і цінної книги, де надаються послуги науковцям, викладачам, аспірантам і студентам ЗВО для науково-дослідної діяльності та забезпечення навчального процесу шляхом підбору конкретних видань, або надання тематичних довідок. Також здобувачі мають доступ до електронного каталогу бібліотеки (<https://library.bdpu.org/%D0%B5-katalog/>) та мають можливість користуватися медіатекою на факультеті. Учасники навчального процесу мають вільний та безкоштовний доступ до бібліотеки. Для проведення таких форм занять за ОП, як тренінги, психологічні консультації, в ЗВО існують спеціалізовані кабінети та навчальна психолого-консультативна лабораторія, що дозволяє здійснювати індивідуальні психологічні консультації та супервізію. Навчально-методичні матеріали, розроблені викладачами, розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі для студентів (<https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/63#>; <https://edu.bdpu.org/>; <https://cutt.ly/CyKvOpq>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує вільний та безоплатний доступ як викладачів, так і студентів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання в межах ОП. Зокрема, до Бібліотеки БДПУ <https://library.bdpu.org/>, на сайті якої можна отримати повну інформацію про літературу, наявну в книжковому фонді. Вільним і безкоштовним для здобувачів вищої освіти та викладачів є доступ до репозитарію БДПУ (<https://dspace.bdpu.org/>). В БДПУ відкрито доступ до наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS, видавництва Elsevier та до однієї із найбільших наукометричних баз даних Web of Science. Доступ здійснюється з локальної мережі університету. Здобувачі освіти також мають можливість безоплатно користуватися комп'ютерними кабінетами, медіатекою, спортивним залом, тренажерним залом, спортивним майданчиком. Під час зустрічі зі студентами, котрі навчаються за ОП, було встановлено, що вони ознайомлені із роботою сайту університету та факультету. Студенти також активно користуються web-ресурсами для дистанційного навчання (<https://edu.bdpu.org/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, дає змогу задовольнити їхні потреби та інтереси та досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Під час співбесіди зі здобувачами та огляду матеріально-технічної бази встановлено, що у ЗВО створені безпечні умови навчання та праці. Під час спілкування зі здобувачами було встановлено, що систематично проводиться анкетування. Аналіз результатів анкетування «Задоволеність умовами навчання» підтверджує отриману інформацію під час зустрічі зі студентами, що більшість здобувачів задоволені забезпеченістю освітнього процесу навчально-методичними матеріалами, якістю роботи методичних кабінетів, забезпеченістю навчальною літературою, комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу, якістю послуг Інтернету в університеті, організаційно-виховною роботою деканатів, кафедр, якістю роботи гуртків, секцій для реалізації власного творчого

потенціалу, графіком навчальних занять на факультеті, санітарно-гігієнічним станом навчальних аудиторій, якістю харчування у студентській їдальні (в анкетуванні взяли участь 123 здобувачі вищої освіти факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти, серед яких і студенти які навчаються на ОП). Результати анкетування «Дисципліни очима студентів» (<https://cutt.ly/EyKQexq>) <http://bdpu.org/results-monitoring-quality-education/> показують, що студенти в цілому задоволені дисциплінами, які їм викладають. Під час бесіди зі студентами також було встановлено, що вони задоволені умовами проживання в гуртожитку. Як доказовий факт щодо забезпечення безпеки освітнього середовища, було надано журнали реєстрації інструктажів з безпечної життєдіяльності, пожежної безпеки, електробезпеки, в якому чітко зазначено і підтверджено підписами здобувачів, що інструктажі проводяться і студенти ознайомлені з правилами безпеки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Результати бесід зі студентами, представниками студентського самоврядування, структурних підрозділів університету свідчать про наявність якісної взаємодії викладачів, представників деканату та інших підрозділів університету із студентами (отримання довідок, консультацій, можливостей працевлаштування), можливість індивідуальної взаємодії викладачів із студентами (засобами як очної, так й дистанційної комунікації). Також консультативну підтримку здобувачі мають змогу отримати в навчальній психолого-консультативній лабораторії БДПУ (<http://bdpu.org/position-of-educationa/terms>), працівниками якої постійно надається психологічна допомога всім учасникам освітнього процесу, проводяться психологічні тренінги метою яких є адаптація до навчання у ЗВО, командоутворення, особистісне зростання, самопізнання здобувачів вищої освіти. У процесі опитування студентів стало відомо, що всебічну консультативну допомогу вони можуть отримувати також через кураторів. На факультеті існують скриньки довіри, куди студенти можуть спрямувати свій запит. Важливу роль у наданні різного виду підтримки здобувачам, має студентське самоврядування, зокрема студентською радою університету ініційовано створення black book, яка збирає інформацію про рівень викладання в БДПУ (анкетування є анонімним). Також для здобувачів у ЗВО працює система електронної підтримки навчання Moodle. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється у декількох формах: виплата академічних та соціальних стипендій; надання матеріальної допомоги у разі перебування здобувачів у СЖО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для здобувачів з особливими освітніми потребами у ЗВО працює система електронної підтримки навчання Moodle, що дозволяє навчатись у дистанційному режимі. Встановлено, що існує забезпечення безперешкодного доступу особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення до першого поверху будівель. Зокрема, у 5 корпусі БДПУ де навчаються здобувачі за даною ОП, є пандус та спеціально облаштовані санвузли для ООП. Під час зустрічей встановлено, що у ЗВО продовжується робота у напрямі забезпечення умов для навчання особам з особливими освітніми потребами. Під час бесіди із гарантом з'ясовано, що на ОП на даний момент не навчаються студенти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У БДПУ існує чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. Зазначена політика регулюється такими документами: Антикорупційною програмою (у якій відображена політика, процедура та зміст антикорупційних заходів у діяльності ЗВО); Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Бердянського державного педагогічного університету; . Положенням про комісію з оцінки корупційних ризиків у Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/04/Korup_ruzik_BSPU.pdf); Положенням про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією у Бердянському державному педагогічному університеті http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/Duskrimin_BSPU_2020.pdf (у п. 3 чітко означена процедура врегулювання ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією). Під час проведення зустрічі зі студентами, експертною групою не було виявлено фактів дискримінації за гендерною чи етнічною приналежністю. Також не було встановлено фактів сексуального домагання до студентів з боку викладачів чи працівників ЗВО.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів забезпечується реальним інструктуванням здобувачів з наступною реєстрацією в журналі обліку навчання академічної групи та в журналі реєстрації інструктажів; проведенням різноманітних заходів, які стосуються надання першої домедичної допомоги, здорового способу життя. Для зручності здобувачів інформування щодо навчальної діяльності та додаткових можливостей здійснюється за допомогою: сайту університету (<http://bdpu.org/>), сторінки у соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/bspu.official1/>), YouTube – каналу (<https://www.youtube.com/channel/UC-rSLIVhnBD-Yq-70MfvoEg>), telegram-канал «Розвиток». У процесі огляду матеріально-технічної бази, спілкування зі студентством та представниками структурних підрозділів університету було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП «Соціальна робота та практична психологія». Встановлено, що в ЗВО наявна комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, здійснюється його профілактика, дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки та підтримки учасників освітнього процесу. Опитування усіх сторін навчального процесу дозволяє зробити висновок, що всі внутрішні стейкхолдери ознайомлені з порядком вирішення конфліктних ситуацій та з можливістю звернутися до відповідних фахівців за консультативною та інформативною підтримкою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони експертна група дійшла висновку, що ОП за відповідає рівню А за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ОП дотримується процедури закладу вищої освіти щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відповідно до Положень «Про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf), «Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf), «Про організацію освітнього процесу в БДПУ» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf). Завдяки рекомендаціям ЕГ були внесені зміни до проекту ОП з урахуванням стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://bdpu.org/opp/bakalavr/pb-2020/>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Задля об'єктивності та з метою подальшого удосконалення цілей і програмних результатів навчання до складу робочої групи із супроводження даної ОП від здобувачів вищої освіти ввійшла Ганна Карташова – здобувачка IV курсу ОПП «Соціальна робота та практична психологія». Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП через опитувань щодо змісту конкретних дисциплін, що здійснюється провідними фахівцями навчального відділу з моніторингу та якості освіти. За інформацією гаранта, глибокого перегляду ОПП «Соціальна робота та практична психологія», яке б вимагало детального обговорення, наразі не відбувалося, зміни були точковими. Узгоджені вибіркові дисципліни також включаються до індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Проект ОП на наступний рік вже обговорюється здобувачами. (<http://bdpu.org/opp/bakalavr/pb-2020/>). Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було зрозуміло, що студентське самоврядування залучається до перегляді компонентів ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Представники роботодавців, залучені до фокус-групи, підтвердили участь як у ході розробки ОПП «Соціальна робота та практична психологія», так і в процесі вдосконалення. У 2020 р. на кафедрі було створено Раду роботодавців, перше засідання якої відбулося у лютому (<http://us.bdpu.org/zasidannia-rady-robotodavtsiv-zi-spetsialnosti-231-sotsial-na-robota.html>). Угоди укладено з Бердянським міським ЦСССДМ, соціальним центром «Caritas-Spes-Berdyansk», КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» БМР, КУ «Обласний центр комплексної реабілітації осіб з інвалідністю» ЗОР, КУ «Обласний соціальний центр матері та дитини» ЗОР, Бердянським Товариством Червоного Хреста України, ГО «Жінка майбутнього», БО «100% життя. Запоріжжя», закладами освіти м.Бердянськ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У БДПУ функціонує система зв'язків із випускниками, яка включає в себе збір та аналіз інформації про професійну діяльність випускників. Зв'язок із випускниками підтримується шляхом особистого спілкування, а також залучення їх до профорієнтаційної роботи навчального відділу (зі слів представника навчального відділу) (<http://bdpu.org/educationaldepartment/employment/>). Також на сайті ЗВО розміщена інформація про успішних випускників (<http://bdpu.org/faculties/fdsso/graduates-fdsso/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положень «Про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/OPP_BSPU_2019.pdf), «Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/02/VSZYaO_BSPU_2019.pdf), їх оновлення відбувається за результатами їхнього моніторингу: виявлення недоліків в освітній програмі через анонімне анкетування. Під час зустрічі з студентським самоврядуванням було обговорено вплив студентів на ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Соціальна робота та практична психологія» першого (бакалаврського) рівня акредитується вперше. Зауваження під час попередньої акредитації (2014 р.) за напрямом підготовки 6.010106, спеціальністю 7.01010601, 8.01010601 Соціальна педагогіка) такі як: підвищувати науковий потенціал випускової кафедри за рахунок навчання викладачів у докторантурі; продовжувати роботу щодо створення нового покоління підручників, методичних матеріалів на електронних носіях; активізувати роботу кафедри щодо використання інтерактивних та мультимедійних засобів нового покоління у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців. Виконання рекомендацій не продемонстровано.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до Положення «Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ» (<http://bdpu.org/public-information/quality-education/>) ЗВО всіляко сприяє залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. Гарант ОП та науково-педагогічний склад кафедри через обмін досвідом та співпрацю з іншими навчальними закладами, роботодавцями, спілкування із здобувачами докладає зусиль для модернізації та вдосконалення ОП. Але слід більш уважніше застосовувати ОК згідно з встановленими стандартами ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, які мають змогу впливати на перегляд ОП. Залучають здобувачів до стажування у соціальних установах

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Перегляд ОП здійснюється не систематично. Аудиторна робота практиків повинна бути системною.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями із незначними зауваженнями. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, та орієнтованості гаранта програми та ЗВО на удосконалення ОП, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 8 з недоліками, що є не суттєвими. Формально витримується періодичність перегляду ОП загалом, освітня програма оновлювалась в частині складових ОП, але не оновлювалась 2016-червень 2019 рр. на рівні структурних складових ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО оприлюднено усі необхідні нормативно-правові акти та положення. Аналіз документів, представлених на офіційному сайті ЗВО, вказує на наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, їхнього регулювання. Під час зустрічей із здобувачами була підтверджена інформація про те, що будь яку інформацію про університет та освітній процес можна знайти у вільному доступі на офіційному сайті у різних розділах (залежно від запиту) навігація по сайту є зручною.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО розміщено оновлений проект ОП 2020 ("Соціальна робота та практична психологія": http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/05/231_SR_Pract_psigolog_zi-zminamy.pdf) Громадське обговорення щодо проекту ОП ще триває. Під час зустрічі із роботодавцями було встановлено, що вони подавали свої зауваження та пропозиції.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО оприлюднено інформацію про ОП 2016 року, а також ОП 2019 року (зі змінами). ОП 2016 р http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/231_Socialna_robotaPP-1.pdf ОП 2019 р http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/231_Socialna_robotaPP.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Зручна навігація по веб-сайту ЗВО. Вільний доступ до основної документації ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На веб-сайті ЗВО оприлюднено для громадського обговорення проєкт ОП 2020 року, але відсутня таблиця пропозицій, зокрема, від роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Виходячи із аналізу документів, веб-сайту ЗВО, зустрічей із стейкхолдерами, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 9

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>231_Socialna_robotaPP.pdf</i>	Y52WWu7THnNZ+XG4rxFGtduEsKkA8HFWX+PRmiugliU=
Додаток	<i>231_Socialna_robotaPP-1.pdf</i>	Eib88Wt4mLIziXWK3nB6DBmGbUO89PxOiiFNHlZwBDc=
Додаток	<i>Таблиці 2 СРІІІ.pdf</i>	sVje+3fn2VUcreXmjlNuPua/oPJniINHWnaCMvMiXYo=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ташкінова Оксана Анатоліївна

Члени експертної групи

Кравченко Оксана Олексіївна

Щербина Сергій Степанович

Сергата Інеса Олегівна